

Stylizovaná fakta

Charakteristické vlastnosti dat (empirické pravidelnosti)

- nemusí platit všude a vždy
- pomáhají testovat závěry ekonomických teorií

My se zabýváme SF o hospodářském cyklu.

Hospodářský cyklus

Hospodářský cyklus definujeme jako odchylky HDP od trendu (fluktuace okolo trendu).

Fáze cyklu ?

HP filtrem odhadneme trend HDP a vypočítáme odchylky (gapy).

$$\text{GAP} = \text{CYKLUS}.$$

Co ostatní ekonomické proměnné? Použijeme stejný postup, odhadneme cyklickou část a porovnáme s HDP.

Cyklické chování

Veličina může být:

- procyklická (+)
- proticyklická (-)
- necyklická (0)

Jak zjistíme?

1. podíváme se na graf
2. vypočítáme koeficient korelace ρ

- 1 (+)
- -1 (-)
- 0 (0)

U korelačního koeficientu můžeme rozlišit, zda veličina je s cyklem

- slabě korelovaná $|\rho| < 0.5$
- silně korelovaná $|\rho| > 0.5$

Dále nás zajímá, zda se veličina

- zpožďuje za HDP
- předbíhá HDP
- je synchronizovaná

Opět, koukneme na graf nebo vypočítáme kroskorelační koeficient

$$\text{corr} = \begin{cases} \rho(x_t, y_{t+\bar{k}}) \\ \vdots & y \text{ se zpožďuje} \\ \rho(x_t, y_{t+1}) \\ \rho(x_t, y_t) & \text{je synchronizovaná} \\ \rho(x_t, y_{t-1}) \\ \vdots & y \text{ předbíhá} \\ \rho(x_t, y_{t-\bar{k}}) \end{cases}$$

\bar{k} je maximální fázový posun

O veličině s největší korelačním koeficientem (v absolutní hodnotě) v k -tém období říkáme, že

- se zpožďuje za cyklem o k období, když $k > 0$,
- předbíhá cyklus o k období, když $k < 0$,
- je synchronizovaná, když $k = 0$

Variabilita

Také nás zajímá variabilita jednotlivých proměnných během cyklu. Měříme pomocí směrodatné odchylky a porovnáváme vzhledem k cyklu HDP.

Testování statistické významnosti koeficientu korelace

Hypotéza, že dvě veličiny x_t a y_t jsou (lineárně) nezávislé (nekorelované) je ekvivalentní hypotéze $\rho(x_t, y_t) = 0$. Test statistické významnosti koeficientu korelace test je založen na Studentově testu.

Vypočítáme korelační koeficient ρ , vypočítáme t -statistiku podle vzorce

$$t_{stat} = \frac{\rho}{\sqrt{1 - \rho^2}} \sqrt{n - 2}$$

kde n is počet pozorování. Porovnáme t -statistiku s kritickou hodnotou Studentova t -rozdělení $t_{\alpha/2}(\nu)$ na hladině významnosti α (obvykle $\alpha = 0.05$) s ν počtem stupňů volnosti ($\nu = n - 2$).

Pokud

$$|t_{stat}| > t_{\alpha/2}(\nu)$$

zamítneme hypotézu o nezávislosti a „přijmeme“ alternativní hypotézu, že ρ je různé od nuly. Jinými slovy korelační koeficient je statisticky významný a veličiny jsou korelované. V terminologii hospodářských cyklů, chceme zjistit, zda je veličina pro-/proti-cyklická (významný korelační koef.) nebo necyklická (nevýznamný korelační koef.)